

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

«Ανταλλαγή τεχνογνωσίας
ανάμεσα στο
Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου
Βορείων Σποράδων (Ελλάδα)
και στην
Προστατευόμενη Περιοχή της Φώκαιας (Τουρκία)
με την συμμετοχή των ΜΚΟ
ΜΟm και SAD-AFAG»

SAD-AFAG / UNDERWATER RESEARCH
SOCIETY-MEDITERRANEAN MONK SEAL
RESEARCH GROUP

ΜΟm / ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ
ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗΣ ΦΩΚΙΑΣ

με την υποστήριξη της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Τουρκία στα πλαίσια του προγράμματος MICRO PROJECT PROGRAMME FOR TURKISH-GREEK CIVIC DIALOGUE - CIVIL SOCIETY DEVELOPMENT PROGRAMME

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΕΛΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

1. Όνομα Δικαιούχου και νόμιμου εκπροσώπου του:

SAD (Underwater Research Society) / Yalçin Savas, Μέλος ΔΣ

2. Όνομα και Τίτλος Υπευθύνου Προγράμματος:

Yalçin Savas, Μέλος ΔΣ

3. Τίτλος Προγράμματος:

Ανταλλαγή τεχνογνωσίας ανάμεσα στο Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου Βορείων Σποράδων (Ελλάδα) και στην Προστατευόμενη Περιοχή της Φώκαιας (Τουρκία) με τη συμμετοχή των ΜΚΟ ΜΟm και SAD-AFAG

4. Αριθμός αναφοράς Προγράμματος:

DELTUR/MEDTQ/44-03

5. Ημερομηνία έναρξης Προγράμματος:

22 Μαρτίου 2004

6. Ημερομηνία λήξης Προγράμματος:

22 Δεκεμβρίου 2004

7. Χώρες στις οποίες υλοποιήθηκε το Πρόγραμμα:

Ελλάδα και Τουρκία

A. Υλοποίηση Υποχρεώσεων Συμβολαίου

1. Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε σύμφωνα με τους όρους που αναφέρονται στο συμβόλαιο; Αν όχι παρακαλώ εξηγήστε πως και γιατί άλλαξε η αρχική πρόταση, συμπεριλαμβάνοντας τις ημερομηνίες των τροποποιήσεων που τυχόν ζητήθηκαν και έγιναν αποδεκτές.

Παρόλο που οι δράσεις του προγράμματος υλοποιήθηκαν όπως περιγράφονται στο συμβόλαιο του προγράμματος, άλλαξε η χρονική σειρά υλοποίησής τους, ενώ ταυτόχρονα προστέθηκαν και νέες δράσεις εντός του ίδιου προϋπολογισμού.

Η επίσκεψη της Τουρκικής ομάδας στην Αλόννησο αποτέλεσε την πρώτη δράση που υλοποιήθηκε (ενώ αρχικά στο συμβόλαιο του προγράμματος ήταν προγραμματισμένη ως δεύτερη). Αντίστοιχα, η επίσκεψη της Ελληνικής ομάδας στη Φώκαια ακολούθησε σαν δεύτερη δράση παρόλο που αρχικά ήταν προγραμματισμένη να πραγματοποιηθεί πρώτη. Ο βασικός λόγος αυτής της αλλαγής ήταν η πρόθεση του δικαιούχου του προγράμματος και του εταίρου του, να χρησιμοποιηθεί το φεστιβάλ Αλιείας της Φώκαιας σαν εργαλείο για την ενδυνάμωση των σχέσεων ανάμεσα στους αλιείς των δύο περιοχών. Αυτή η αλλαγή έδωσε τη δυνατότητα στους αλιείς (που είχαν ήδη ενημερωθεί από την επίσκεψη στην Αλόννησο) να συμμετάσχουν σε έναν ανοιχτό διάλογο και να συζητήσουν για τα αλιευτικά θέματα, μετά από 10 χρόνια συνεχών δράσεων προστασίας της Μεσογειακής φώκιας στη Φώκαια και την Αλόννησο. Εκτός από τον ανοιχτό διάλογο, και άλλες δραστηριότητες όπως η επιδιόρθωση των διχτύων και το δέσιμο αγκιστριών, έδωσαν την ευκαιρία για ένα φιλικό διαγωνισμό ανάμεσα σε Έλληνες και Τούρκους αλιείς και βοήθησαν στην ενδυνάμωση της επικοινωνίας ανάμεσα στους συμμετέχοντες.

Η συμμετοχή των Ελλήνων αλιέων στους διαγωνισμούς και η προθυμία βασικών μελών της ομάδας τους να απονεύμουν βραβεία στους νικητές των διαφόρων διαγωνισμών πάνω στη σκηνή της κεντρικής πλατείας της Φώκαιας, έδωσαν τη δυνατότητα για ένα ζεστό καλωσόρισμα και παρουσίαση των Ελλήνων συμμετεχόντων στο ευρύτερο κοινό της Φώκαιας.

Οι προαναφερθείσες αυτές αλλαγές στην αρχική πρόταση δεν απαιτούσαν, σύμφωνα με το συμβόλαιο, συγκεκριμένες εγκρίσεις από το Ευρωπαϊκή Αντιπροσωπεία, αφού αποτελούσαν αλλαγές στη χρονική σειρά υλοποίησης και όχι στο καθεαυτό αντικείμενο των δράσεων.

2. Ακολουθήθηκε ο αρχικός προϋπολογισμός του προγράμματος; Αν όχι παρακαλώ εξηγήστε όποιες αλλαγές χρειάστηκαν.

Όσον αφορά τον προϋπολογισμό του προγράμματος, έγιναν οι απαιτούμενες αλλαγές σχετικά με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ του συμβολαίου του προγράμματος (Άρθρο 9/ παράγραφος 9.2), ενώ οι Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Αντιπροσωπείας ενημερώθηκαν σχετικά γραπτώς. Οι αλλαγές αφορούσαν εσωτερική ανακατανομή του προϋπολογισμού στις εξής κατηγορίες δαπανών: 1. ανθρώπινο δυναμικό, 2. ταξίδια και 5. Άλλα έξοδα και υπηρεσίες, μέσα στα όρια που περιγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ/Άρθρο 9/ Παράγραφος 9.2 του συμβολαίου.

Ο βασικός λόγος για την τροποποίηση του προϋπολογισμού του προγράμματος ήταν η υποεκτίμηση του απαιτούμενου ποσού για τις ημερήσιες αποζημιώσεις των συμμετεχόντων κατά τη διάρκεια των ταξιδιών στις δυο περιοχές. Η αύξηση της κατηγορίας αυτής δαπανών καλύφθηκε εν μέρει από τη μείωση των ταξιδιωτικών εξόδων και εν μέρει από τη μείωση του κόστους ενοικίασης της αίθουσας συνεδριάσεων. Η εξοικονόμηση χρημάτων από τα ταξιδιωτικά έξοδα έγινε εφικτή, καθώς οι τιμές των αεροπορικών εισιτηρίων ήταν χαμηλότερες την περίοδο πραγματοποίησης των ταξιδιών από τις αρχικά προϋπολογισμένες. Επίσης, η ΜΟm έλαβε μια χορηγία από την ναυτιλιακή εταιρία Hellas Flying Dolphins για δωρεάν μεταφορά από και προς την Αλόνησο, ενώ παράλληλα το προσωπικό της SAD-AFAG ταξίδεψε στην Ελλάδα με πλοίο, αντί με το προϋπολογισμένο αεροπλάνο, μειώνοντας έτσι το κόστος του ταξιδιού. Η εξοικονόμηση του κόστους της αίθουσας συνεδριάσεων επιτεύχθηκε με την αλλαγή της τοποθεσίας και την μείωση του αριθμού των ημερών χρήσης της αίθουσας.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος, καθώς και το ποσό συμμετοχής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δεν αυξήθηκαν λόγω αυτών των τροποποιήσεων, αλλά αντίθετα σε κάποιο βαθμό μειώθηκαν.

3. Ποιες ημερομηνίες ζητήθηκαν και ελήφθησαν οι πληρωμές;

Μια προκαταβολική πληρωμή ύψους 33.567 € (αντιπροσωπεύει το 80% της συνολικής συμμετοχής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πρόγραμμα) ζητήθηκε γραπτώς από την SAD στις 22 Μαρτίου 2004. Τα χρήματα κατατέθηκαν στον τραπεζικό λογαριασμό της SAD στις 8 Απριλίου 2004.

B. Δράσεις του Προγράμματος

1. Παρακαλώ σημειώστε όλες τις δράσεις από την αρχή του προγράμματος.

Δράση 1:

Επίσκεψη στην Αλόνησο /24-31 Ιουλίου 2004/ έξι μέρες στην Αλόνησο και δύο μέρες για τη μετακίνηση των Τούρκων συμμετεχόντων.

Συμμετέχοντες:

Τουρκία: Yalçin Savas και Harun Güçlüsoy (SAD-AFAG), Yasar Balta και Sevki Avci (Αλιευτικός Συνεταιρισμός Φώκαιας), Guner Ergun (Υπηρεσία Προστατευόμενων Περιοχών Τουρκικού Υπουργείου Περιβάλλοντος & Δασών)

Ελλάδα: Βρασίδας Ζάβρας, Καλλιόπη Γοργοράπη, Ελένη Τούντα, Παναγιώτης Δενδρινός και Ευγενία Ανδρουκάκη (ΜΟm), Ορέστης Παπαχρήστου (Δήμαρχος Αλοννήσου), Δημήτρης Καλογιάννης (Πρόεδρος του Αλιευτικού Συνεταιρισμού Αλοννήσου), Φωκός Πάτρας (Αντιπρόεδρος του Αλιευτικού Συνεταιρισμού Αλοννήσου) Θοδωρής Μαλαματένιας (Πρόεδρος του Αλιευτικού Συλλόγου Αλοννήσου)

4ήμερη συνάντηση ενημέρωσης για το ΕΘΠΑΒΣ: πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό. Τα στελέχη της ΜΟm ενημέρωσαν αναλυτικά με παρουσιάσεις για τη νομοθεσία σχετικά με τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα με έμφαση στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Natura 2000, το ιστορικό της προστασίας της Μεσογειακής Φώκιας στην Ελλάδα, το ιστορικό της ίδρυσης του ΕΘΠΑΒΣ, καθώς και τις δράσεις διαχείρισης και φύλαξης του ΕΘΠΑΒΣ. Με τη συμμετοχή των αλιέων της Αλοννήσου και των εκπροσώπων τους συζητήθηκαν αναλυτικά: η κατάσταση της αλιείας στην Ελλάδα, οι συνθήκες και οι δυνατότητες των αλιευτικών συνεταιρισμών, καθώς και οι κανόνες που διέπουν, μέσω της αλιευτικής νομοθεσίας, την αλιεία στην Αλόννησο και τη Φώκεια. Πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στις εγκαταστάσεις του αλιευτικού συνεταιρισμού Αλοννήσου με την καθοδήγηση του κ. Φωκά Πάτρα, Αντιπρόεδρου του Αλιευτικού Συνεταιρισμού Αλοννήσου.

Παράλληλα στη συνάντηση αυτή, σχεδιάστηκε από τη SAD-AFAG και τη ΜΟm ένα πρόγραμμα με σκοπό την ίδρυση ενός δικτύου διάσωσης και συλλογής πληροφοριών για τη Μεσογειακή φώκια στην Τουρκία, το οποίο στη συνέχεια κατατέθηκε στη δεύτερη πρόσκληση του προγράμματος MICRO II της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Τουρκία.

Επίσης συζητήθηκε, όπως είχε προγραμματιστεί, η στρατηγική για την προστασία της Μεσογειακής φώκιας στην Ελλάδα και την Τουρκία, ενώ εκφράστηκε η ανάγκη για την ενδυνάμωση των συνεργασιών ανάμεσα στη ΜΟm και το SAD-AFAG σε κοινά θέματα που αφορούν στην προστασία της Μεσογειακής φώκιας και του θαλάσσιου περιβάλλοντος στις δυο χώρες. Πιο συγκεκριμένα, συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν οι παρεμβάσεις που θα προταθούν στην Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG III A / Άξονας Ελλάδα-Τουρκία και το πρόγραμμα LIFE-Nature. Η αντιμετώπιση των απειλών του είδους στις δυο χώρες με κύρια εργαλεία την ανάπτυξη ερευνητικών δράσεων, συστημάτων διάσωσης και περίθαλψης ζώων που χρειάζονται βοήθεια, δράσεων ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης του πληθυσμού των παράκτιων και νησιωτικών περιοχών και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης των παιδιών και εκπαιδευτικών των περιοχών, καθώς και δράσεων προβολής του φυσικού περιβάλλοντος των σημαντικών για το είδος περιοχών ήταν τα βασικά θέματα που συμφωνήθηκαν να προταθούν ως παρεμβάσεις στα πλαίσια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας INTERREG III A / Άξονας Ελλάδα-Τουρκία, ενώ αντίστοιχα για τη χρηματοδοτική γραμμή LIFE-Nature προτάθηκαν δράσεις μείωσης της αλληλεπίδρασης ανάμεσα στη Μεσογειακή φώκια και την αλιεία. Παράλληλα, συζητήθηκε η ανάπτυξη περισσότερων πρωτοβουλιών συνεργασίας ανάμεσα στους φορείς των δυο χωρών συμπεριλαμβανομένων και των αλιευτικών συλλόγων της Αλοννήσου και της Φώκειας.

Ξενάγηση στην περιοχή του ΕΘΠΑΒΣ: οι Τούρκοι συμμετέχοντες επισκέφθηκαν το θαλάσσιο πάρκο με το σκάφος της ΜΟm ΟΔΥΣΣΕΙΑ και με ξεναγούς τα στελέχη της ΜΟm. Κατά τη διάρκεια της ξενάγησης, δόθηκε η ευκαιρία για την επίσκεψη των Τούρκων συμμετεχόντων σε αλιευτικά σκάφη της περιοχής και για την περαιτέρω συζήτηση των θεμάτων της αλιείας στο θαλάσσιο πάρκο, καθώς και των τεχνικών και τα αλιευτικών εργαλείων που χρησιμοποιούνται στην Αλόννησο.

Η δράση αυτή είχε σαν αποτέλεσμα την καλύτερη κατανόηση της Ελληνικής εμπειρίας στην έρευνα και τη διατήρηση της Μεσογειακής Φώκιας για τα στελέχη της SAD-AFAG και τον εκπρόσωπο της Υπηρεσίας Προστατευόμενων Περιοχών του Τουρκικού Υπουργείου Περιβάλλοντος & Δασών. Το γεγονός αυτό είναι πολύ σημαντικό, καθώς μια τέτοια συγκριτική προσέγγιση εξυπηρετεί στην προώθηση των κατάλληλων λύσεων από την πλευρά του Υπουργείου Περιβάλλοντος της Τουρκίας. Τούρκοι και Έλληνες αλιείς που υποστηρίζουν την προστασία της Μεσογειακής φώκιας συναντήθηκαν για πρώτη φορά και συνειδητοποίησαν πως δεν είναι μόνοι σ' αυτή την προσπάθεια. Οι σχέσεις συνεργασίας που αναπτύχθηκαν ανάμεσα στους αλιείς ήταν πέρα από της προσδοκίες των δυο οργανώσεων, γεγονός αρκετά ενθαρρυντικό για τη SAD-AFAG και τη ΜΟm προς την ανάπτυξη και άλλων πρότυπων συνεργασιών ανάμεσα στις δυο χώρες.

Δράση 2:

Επίσκεψη στη Φώκαια/ 2-9 Σεπτεμβρίου 2004/ 6 μέρες στη Φώκαια και 2 μέρες για τη μετακίνηση των Ελλήνων συμμετεχόντων.

Συμμετέχοντες:

Τουρκία: Yalçın Savas, Harun Güçlüsoy, Cem O. Kirac, Yesim Aslan, Ahmet and Ozlem Bolat (SAD-AFAG), Yasar Balta and Sevki Avcı (Αλιευτικός Συνεταιρισμός Φώκαιας), Guner Ergun (Υπηρεσία Προστατευόμενων Περιοχών Τουρκικού Υπουργείου Περιβάλλοντος & Δασών), Gökhan Demirag (Δήμαρχος Φώκαιας), Nihat Dirim (Πρώην Δήμαρχος Φώκαιας), Avni Gok and Muzaffer Ağlıc (Στελέχη Δήμου Φώκαιας).

Ελλάδα: Βρασίδης Ζάβρας, Ελένη Τούντα (ΜΟm), Ορέστης Παπαχρήστου (Δήμαρχος Αλοννήσου), Δημήτρης Καλογιάννης (Πρόεδρος του Αλιευτικού Συνεταιρισμού Αλοννήσου), Θοδωρής Μαλαματένιας (Πρόεδρος του Αλιευτικού Συλλόγου Αλοννήσου).

4ήμερη συνάντηση ενημέρωσης για την προστατευόμενη περιοχή της Φώκαιας:

Υλοποιήθηκε σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό. Στελέχη της SAD έδωσαν πληροφορίες για την περιοχή, την ισχύουσα νομοθεσία σχετικά με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος στην Τουρκία και την προστατευόμενη περιοχή της Φώκαιας, τις δράσεις διαχείρισης και επιτήρησης της περιοχής, το ρόλο της SAD ως περιβαλλοντική οργάνωση στη διαχείρισή της, τις προσδοκίες για τη μελλοντική κατάσταση της περιοχής, την αλιεία και τους αλιευτικούς συνεταιρισμούς της Φώκαιας. Οι σχετικές συζητήσεις για τη δυνατότητα μελλοντικών συνεργασιών, οι οποίες είχαν ξεκινήσει κατά τη διάρκεια της επίσκεψης στην Αλοννήσο, συνεχίστηκαν και στη Φώκαια. Επίσης, συζητήθηκε η κατάσταση των ιχθυοκαλλιεργειών στις δυο χώρες και η αλληλεπίδρασή τους με τη Μεσογειακή φώκια, ενώ διερευνήθηκαν και οι δυνατότητες υλοποίησης ενός κοινού προγράμματος για το συγκεκριμένο θέμα. Επίσης μελετήθηκε και η συμμετοχή της SAD-AFAG σε ένα πρόγραμμα LIFE Nature της ΜΟm.

Ξενάγηση στην προστατευόμενη περιοχή της Φώκαιας:

Καθώς η Θαλάσσια προστατευόμενη περιοχή της Φώκαιας είναι σημαντικά μικρότερη από το ΕΘΠΑΒΣ, η ξενάγηση στην περιοχή οργανώθηκε και πραγματοποιήθηκε με σχετική μεγαλύτερη ευκολία. Επίσης, εκτός από τους Έλληνες συμμετέχοντες και τα στελέχη της SAD-AFAG στην εκπαιδευτική ξενάγηση συμμετείχε και ένας αλιέας από τη Φώκαια, ώστε να συζητηθούν περαιτέρω τα αλιευτικά θέματα.

Συμμετοχή στο Φεστιβάλ Αλιείας της Φώκαιας:

Παρόλο που αυτές οι δράσεις δεν ήταν σχεδιασμένες στην πρόταση του προγράμματος, οι SAD-AFAG και ΜΟm επέλεξαν να αλλάξουν χρονικά τις δράσεις 1 και 2 (Περιγραφέρονται στο Παράρτημα 1 του συμβολαίου του προγράμματος) με σκοπό να εκμεταλλευτούν τα πλεονεκτήματα της ατμόσφαιρας και των δυνατοτήτων ενός φεστιβάλ. Το γεγονός αυτό συντέλεσε στη δημοσιότητα του προγράμματος και της επίσκεψης των Ελλήνων, στους κατοίκους της Φώκαιας και γενικά στην Τουρκία, καθώς επίσης ενθάρρυνε τις σχέσεις ανάμεσα στους αλιείς και στους Δημάρχους των δυο κοινοτήτων. Οι συμμετέχοντες το πρωί παρακολουθούσαν τις καθορισμένες συναντήσεις και συζητήσεις στα πλαίσια του προγράμματος και τα απογεύματα παρευρίσκονταν στις εκδηλώσεις του φεστιβάλ. Επίσης, Έλληνες αλιείς συμμετείχαν στους διαγωνισμούς επιδιόρθωσης δικτύων και δεσίματος αγκιστριών. Τα στελέχη της ΜΟm και ο Δήμαρχος Αλοννήσου προσκλήθηκαν να δώσουν τα βραβεία στους νικητές των διαγωνισμών, και ενημέρωσαν το κοινό για το ρόλο τους και το στόχο της επίσκεψης αυτής στη Φώκαια.

Δράση 3:

Τελική συνάντηση εργασίας στη Φώκαια/23-27 Οκτωβρίου 2004/ 3 μέρες στη Φώκαια και 2 μέρες για τη μετακίνηση των Ελλήνων συμμετεχόντων.

Συμμετέχοντες:

Τουρκία: Yalçın Savas και Harun Güçlüsoy (SAD-AFAG)

Ελλάδα: Βρασίδης Ζάβρας και Καλλιόπη Γοργοράπη (ΜΟm).

Κατά τη διάρκεια της τριήμερης συνάντησης εργασίας, τα στελέχη της ΜΟm και του SAD-AFAG αποτίμησαν τα αποτελέσματα των προηγούμενων δράσεων. Επίσης, συζητήθηκαν στρατηγικές για μελλοντικές συνεργασίες, καθώς και η διάδοση των αποτελεσμάτων του προγράμματος. Συμφωνήθηκε η προετοιμασία από το SAD-AFAG ενός άρθρου για

δημοσίευσή του στο *The Monachus Guardian*.

Και οι δυο πλευρές πιστεύουν πως το πρόγραμμα δημιούργησε νέες προοπτικές για μελλοντικές πρωτοβουλίες από κοινού, συμπεριλαμβανομένου των αλιευτικών κοινοτήτων της Φώκαιας και της Αλοννήσου, αλλά και την Ελλάδα και την Τουρκία γενικότερα. Επίσης, σημαντική θεωρείται η συμμετοχή και η υποστήριξη των Δημοτικών αρχών σε μελλοντικά κοινά προγράμματα. Η συνάντηση εργασίας έκλεισε με τη συζήτηση σχετικά με το περιεχόμενο της παρουσίασης που ήταν προγραμματισμένη να γίνει ως τελική δράση του προγράμματος στις αρμόδιες εθνικές αρχές της Τουρκίας.

Δράση 4:

Δημοσιοποίηση της τελικής αναφοράς και παρουσίαση στις αρμόδιες αρχές τις Τουρκίας σε Φώκαια, Σμύρνη και Άγκυρα/14-17 Δεκεμβρίου 2004.

Συμμετέχοντες:

Τουρκία: Yalçın Savas (SAD-AFAG), ο τοπικός κυβερνήτης της Φώκαιας, ο Δήμαρχος της Φώκαιας και στελέχη του Δήμου, στελέχη της Διεύθυνσης του Τουρκικού Υπουργείου Περιβάλλοντος & Δασών στη Σμύρνη, και ο Γενικός Διευθυντής του Τουρκικού Υπουργείου Περιβάλλοντος & Δασών.

Ο Συντονιστής του Προγράμματος στην Τουρκία επισκέφθηκε τις αρμόδιες αρχές στη Φώκαια, τη Σμύρνη και την Άγκυρα και ενημέρωσε τα υψηλόβαθμα στελέχη των υπηρεσιών αυτών. Σχεδιάστηκε και χρησιμοποιήθηκε μια ειδικά διαμορφωμένη παρουσίαση σε Power Point για τη συγκεκριμένη δράση, ενώ παράλληλα διανεμήθηκαν σε CD πολλαπλά αντίγραφα της.

Δράση 5:

Δημοσίευση αποτελεσμάτων του προγράμματος.

Συμμετέχοντες:

Τουρκία: Yalçın Savas και Harun Güçlüsoy (SAD-AFAG)

Ελλάδα: Καλλιόπη Γοργοράπη (MOM)

Ετοιμάστηκε σε τρεις γλώσσες (Τουρκικά, Ελληνικά, Αγγλικά) μια αναφορά για το πρόγραμμα, διανεμήθηκε στην Τουρκία και στην Ελλάδα σε σχετικούς φορείς και παραδόθηκε για δημοσίευση στο *The Monachus Guardian*.

2. Παρακαλώ σημειώστε όλα τα εργαλεία και τις δημοσιεύσεις που παράχθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος.

Μία τελική αναφορά με τα αποτελέσματα του προγράμματος σε τρεις γλώσσες (Τουρκικά, Ελληνικά, Αγγλικά) για την ενημέρωση του κοινού και για των αρμόδιων αρχών. Ένα CD με μία ενημερωτική παρουσίαση σε Power Point διανεμήθηκε σε σχετικούς φορείς και οργανώσεις.

3. Παρακαλώ αναφέρετε όποιες δράσεις και δημοσιεύσεις δεν υλοποιήθηκαν και άλλες αλλαγές στις προβλεπόμενες δράσεις ή στα χρονοδιαγράμματα εξηγώντας τους λόγους.

Δεν υπήρχε καμία προγραμματισμένη δράση η οποία δεν υλοποιήθηκε. Αντίθετα, οι SAD-AFAG και MOM ανέλαβαν την υλοποίηση επιπλέον δράσεων από αυτών που είχαν συμπεριληφθεί στον προγραμματισμένο προϋπολογισμό. Η μοναδική αλλαγή ήταν ότι όλες οι δράσεις είχαν μια καθυστέρηση περίπου δυο μηνών. Ο βασικός λόγος ήταν η υποχρέωση της SAD να απευθυνθεί στις αρμόδιες αρχές στην Άγκυρα, όπου είναι εγγεγραμμένη ως οργάνωση, με σκοπό να εξασφαλίσει την απαιτούμενη άδεια για τη χρήση της οικονομικής υποστήριξης από το εξωτερικό, σύμφωνα με το νόμο περί λειτουργίας των οργανώσεων. Η SAD υπέβαλε το αίτημα στις 7 Απριλίου και παρέλαβε την άδεια στις 28 Μαΐου. Από εκείνη τη μέρα, οι ενέργειες του προγράμματος σχεδιάστηκαν σε χρόνο από κοινού από τη SAD-AFAG και τη MOM. Ένας άλλος λόγος για αυτή την αλλαγή στο χρονοδιάγραμμα των δράσεων ήταν η πρόθεση των συνεργατών του προγράμματος να πραγματοποιήσουν την επίσκεψη στη Φώκαια το Σεπτέμβριο, κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ αλιείας, κάτι που δεν προβλεπόταν στον αρχικό σχεδιασμό του προγράμματος.

4. Ποια προβλήματα προέκυψαν και πως ξεπεράστηκαν;

Με στόχο τη διευκόλυνση της επικοινωνίας ανάμεσα στους αλιείς κατά τη διάρκεια των συναντήσεων στα πλαίσια των επισκέψεων στις δυο περιοχές και των συζητήσεων στη Φώκαια κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ είχε αρχικά σχεδιαστεί η πρόσληψη ενός διερμηνέα που θα μιλούσε Τούρκικα και Ελληνικά. Αυτό δεν ήταν εφικτό κατά τη διάρκεια της επίσκεψης στην Αλόνησο, ενώ στη Φώκαια ο διερμηνέας που βρέθηκε αρχικά δεν διευκόλυνε ουσιαστικά τη διεξαγωγή των συζητήσεων. Παρατηρήθηκε ότι εκείνη την περίοδο πραγματοποιούνταν πολλές δράσεις με εμπλεκόμενους Τούρκους και Έλληνες, με αποτέλεσμα να υπάρχουν ελάχιστοι αξιόπιστοι διερμηνείς διαθέσιμοι. Τελικά, μία άλλη διερμηνέας, ακαδημαϊκός του πανεπιστημίου της Άγκυρας βρέθηκε μετά την ευγενική μεσολάβηση της ομάδας του CSDP (Civil Society Development Program). Τα έξοδα ταξιδιού της από την Άγκυρα μοιράστηκαν από τον Δήμαρχο της Φώκαιας και τη SAD. Η επικοινωνία μεταξύ των συμμετεχόντων του προγράμματος, όταν δεν υπήρχε διαθέσιμος διερμηνέας, διευκολύνθηκε από τα στελέχη της SAD-AFAG και της MOm μεταφράζοντας από τα Ελληνικά στα Αγγλικά και από τα Αγγλικά στα Τουρκικά και αντίστροφα.

C. Αντίκτυπο και αξιολόγηση

1. Πως αποτιμάτε τα αποτελέσματα του προγράμματος; Συμπεριλάβετε παρατηρήσεις σε σχέση με το βαθμό που οι προβλεπόμενοι στόχοι επιτεύχθηκαν και με το αν υπήρχαν μη αναμενόμενα θετικά ή αρνητικά αποτελέσματα.

Και η SAD-AFAG και η MOm αξιολόγησαν το πρόγραμμα σαν επιτυχές και πέρα από τις προσδοκίες τους και συγκεκριμένα όσον αφορά τη συμμετοχή των Δημοτικών αρχών και των αλιέων. Πιο συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της επίσκεψης στη Φώκαια, ο Δήμαρχος Αλοννήσου εξέφρασε την υποστήριξη του για την αδελφοποίηση της Αλοννήσου και της Φώκαιας και ο Δήμαρχος της Φώκαιας τον διαβεβαίωσε ότι η πρόταση του θα μεταφερθεί στο Δημοτικό συμβούλιο για να εγκριθεί. Ο πρόεδρος του αλιευτικού συλλόγου της Φώκαιας προσκάλεσε τους συμμετέχοντες στο σπίτι του για δείπνο. Επίσης, ο Δήμαρχος της Φώκαιας φιλοξένησε τους συμμετέχοντες σε δείπνο, παρείχε τα καύσιμα για τα οχήματα της SAD κατά τη διάρκεια της επίσκεψης των Ελλήνων συμμετεχόντων εκεί και μοιράστηκε το κόστος του διερμηνέα. Οι συμμετέχοντες αλιείς, ο δήμαρχος της Φώκαιας καθώς και ο πρώην Δήμαρχος, χωρίς να περιλαμβάνονται στο αρχικό πρόγραμμα, συμφώνησαν να συμμετέχουν στη συζήτηση. Με τις δηλώσεις τους όλοι οι συμμετέχοντες εξέφρασαν την πεποίθησή τους στη συνέχιση των δράσεων προστασίας της Μεσογειακής φώκιας. Παράλληλα, οι αλιείς της Φώκαιας και της Αλοννήσου έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον στο να μοιραστούν τις εμπειρίες τους και τις επαγγελματικές τους γνώσεις.

2. Από την εμπειρία του συγκεκριμένου προγράμματος, παρακαλώ περιγράψτε τι ήταν θετικό και τι αρνητικό στην υλοποίηση και διαχείρισή του.

Στα θετικά σημεία αξίζει να σημειωθεί η πολύ θετική αντιμετώπιση και η διάθεση συμμετοχής των αλιέων και από τις δύο χώρες, γεγονός που ήταν πέρα από τις προσδοκίες των δυο οργανώσεων, καθώς και η θετική συμπεριφορά των Δημάρχων ως προς την καλλιέργεια των σχέσεων των δυο περιοχών και του Ελληνικού Προξενείου στη Σμύρνη ως προς την παροχή δωρεάν βίζας στους Τούρκους συμμετέχοντες του προγράμματος.

Η μόνη αξιοσημείωτη αρνητική εμπειρία ήταν το πρόβλημα που παρουσιάστηκε στην μετάφραση από τον πρώτο διερμηνέα. Παρόλα αυτά, ο συντονιστής του προγράμματος στην Τουρκία κατάφερε να επιλύσει το πρόβλημα μέσα σε 24 ώρες με την εύρεση αντικαταστάτη.

3. Ποια ήταν το αντίκτυπο στις στοχευόμενες ομάδες του πληθυσμού και στην περιοχή υλοποίησης του προγράμματος;

Οι κάτοικοι και οι αλιείς της Φώκαιας δεν είναι συνηθισμένοι στο να βλέπουν Έλληνες στην πόλη τους, και ουσιαστικά ήταν η πρώτη φορά που γνωρίζονταν με κατοίκους και αλιείς μιας άλλης περιοχής σημαντικής για τη διατήρηση της Μεσογειακής φώκιας, με σχετικά κοινά χαρακτηριστικά και προβλήματα.

Αντίστοιχα, οι Τούρκοι δεν θεωρούνται συνηθισμένοι επισκέπτες στην Αλόνησο, αλλά μαθαίνοντας για τις εμπειρίες από τις προσπάθειες προστασίας της Μεσογειακής φώκιας στη Φώκαια οι Έλληνες αλιείς έδειξαν εξίσου ενδιαφέρον. Το σχόλιο του προέδρου του Αλιευτικού Συλλόγου Αλοννήσου κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην Φώκαια, ήταν συμβολικό για την επικοινωνία ανάμεσα στους πολιτισμούς των δυο χωρών: "Εδώ βρήκα φίλους και κανείς δεν μπορεί να αλλάξει την συμπεριφορά μου από δω και μπρος". Τα στελέχη της SAD και της MOM, κατανόησαν καλύτερα τις δυο προστατευόμενες περιοχές και τα προγράμματα προστασίας που υλοποιούνται σε αυτές. Η συμμετοχή του Δημάρχου Αλοννήσου και του εκπροσώπου της Υπηρεσίας Προστατευόμενων Περιοχών του Τουρκικού Υπουργείου Περιβάλλοντος & Δασών απεδείχθησαν πολύ σημαντικές για την ανάπτυξη των σχέσεων των δύο ΜΚΟ με τις εθνικές και τις τοπικές αρχές. Επίσης, ένα αποτέλεσμα των επισκέψεων αυτών ήταν το ότι οι αρμόδιες αρχές συνειδητοποίησαν πως δεν είναι μόνοι στις προσπάθειες προστασίας της Μεσογειακής φώκιας και στην αντιμετώπιση των δυσκολιών που προκύπτουν.

4. Πως και από ποιον παρακολουθήθηκαν/ αξιολογήθηκαν οι δράσεις; Παρακαλώ συνοψίστε τα αποτελέσματα

Η οργάνωση του προγράμματος καθώς και οι δράσεις του παρακολουθήθηκαν εσωτερικά κατά την εκτέλεση τους και από τη SAD-AFAG και από τη MOM.

5. Τι αντίκτυπο είχε το συγκεκριμένο πρόγραμμα στην οργάνωσή σας;

Το πρόγραμμα αύξησε την ικανότητα των οργανώσεων (MOM & SAD-AFAG) στο να υλοποιούν παρόμοιες δράσεις που περιλαμβάνουν τοπικές αρχές, επιστημονική κοινότητα και κρατικές υπηρεσίες των δυο χωρών. Επίσης, αύξησε την ικανότητα των οργανώσεων να ικανοποιούν απαιτήσεις προγραμμάτων σε διεθνές επίπεδο. Με τη συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών προβλήθηκαν οι ανάγκες και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι δυο περιοχές στις προσπάθειες προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, γεγονός που συμβάλλει σε έναν επιτυχημένο σχεδιασμό των μελλοντικών κοινών πρωτοβουλιών.

D. Εταίροι του προγράμματος και Συνεργασία.

1. Πως αξιολογείτε τις σχέσεις ανάμεσα στους εταίρους του προγράμματος; Δώστε λεπτομέρειες σχετικά με την κατανομή των αρμοδιοτήτων, τη μεταφορά τεχνογνωσίας, και τον συνολικό συντονισμό των εταίρων.

SAD-AFAG: η SAD-AFAG είναι ικανοποιημένη από τη συνεργασία της με τη MOM σε αυτό το πρόγραμμα, αλλά και γενικότερα, καθώς ουσιαστικά η συνεργασία των δυο οργανώσεων ξεκίνησε το 2001. Η SAD-AFAG είχε την ευθύνη της συνολικής διαχείρισης του προγράμματος. Τα στελέχη της MOM υλοποίησαν με επιτυχία τις προκαθορισμένες αρμοδιότητες τους, οι οποίες περιελάμβαναν τη διαχείριση των δράσεων στην Ελλάδα, τη συμμετοχή στις δράσεις στην Τουρκία, την ανταλλαγή των εμπειριών και της τεχνογνωσίας τους, ενώ παράλληλα έδωσαν σημαντική υποστήριξη στη SAD-AFAG στη συνολική διαχείριση του προγράμματος.

MOM: η MOM θεωρεί το συγκεκριμένο πρόγραμμα ως επιτυχημένο. Οι στόχοι του προγράμματος επιτεύχθηκαν, ενώ όλα τα θέματα κατά τη φάση της υλοποίησης αναπτύχθηκαν επαρκώς. Αυτό έγινε εφικτό κυρίως από την ικανότητα των επικεφαλών του προγράμματος, δηλαδή της SAD-AFAG. Συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες της SAD-AFAG κατά τη διάρκεια της επίσκεψής τους στην Ελλάδα διαχειρίστηκαν επιτυχώς τις συναντήσεις με τις τοπικές αρχές, τους αλιευτικούς συνεταιρισμούς και τους κατοίκους της Αλοννήσου. Κατά την περίοδο της παραμονής τους στην Αλόνησο, αλλά και κατά τη διάρκεια της επίσκεψης της MOM στη Φώκαια αποδείχθηκε για άλλη μία φορά πως η συνεργασία μεταξύ των δύο ΜΚΟ έχει πλήρη και σταθερά θεμέλια με καλές προοπτικές για περαιτέρω ανάπτυξη. Η μεταφορά τεχνογνωσίας αποτελεί μια συνεχή διαδικασία, η οποία οδηγεί σε μια καλύτερη κατανόηση των ιδιομορφιών της κάθε οργάνωσης και εμπλουτίζει την αποδοτικότητα των προσπαθειών της καθεμιάς στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

2. Η συνεργασία θα συνεχιστεί; Αν ναι πως; Αν όχι, γιατί;

Η SAD-AFAG έχει πρόθεση να συνεχίσει την συνεργασία με τη ΜΟm στο μέλλον, όσο το επιτρέπει η κοινωνικο-πολιτική κατάσταση ανάμεσα στις δυο χώρες και τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία. Από την μέχρι σήμερα εμπειρία, η συνεργασία αυτή μπορεί να περιλαμβάνει την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και εμπειριών, κοινές πρωτοβουλίες, κοινά προγράμματα και ανάπτυξη κοινών περιφερειακών πολιτικών.

Η ΜΟm θεωρεί πως οι υγιείς και εποικοδομητικές συνεργασίες παίζουν μέγιστο ρόλο στην επίτευξη των στόχων της οργάνωσης. Γι' αυτό, έχει μεγάλη σημασία η συνεχής διερεύνηση όλων των πιθανών μέσων (χρηματοδοτικών, κοινωνικών και πολιτικών) που θα επιτρέψουν τη συνέχιση αυτής της συνεργασίας.

3. Πως θα αξιολογούσατε τη σχέση ανάμεσα στην οργάνωσή σας και στις εθνικές αρχές των χωρών του προγράμματος; Πως οι σχέσεις αυτές επηρέασαν την υλοποίηση του προγράμματος;

Η SAD-AFAG δεν αντιμετώπισε καμία δυσκολία στην υλοποίηση του προγράμματος. Η αρμόδια κρατική υπηρεσία στην Τουρκία για τις προστατευόμενες περιοχές ανταποκρίθηκε θετικά και άμεσα στην πρόσκληση για τη συμμετοχή της στο πρόγραμμα. Ο εκπρόσωπος που ανατέθηκε από τις αρχές για να συμμετάσχει στο πρόγραμμα ήταν ευαισθητοποιημένος και γνώστης των δυνατοτήτων που παρέχει ένα τέτοιο πρόγραμμα. Οι τοπικές αρχές της Φώκαιας υποστήριξαν το πρόγραμμα οικονομικά παρέχοντας καύσιμα, μοιράζοντας το κόστος του διερμηνέα, ενώ παράλληλα, όποτε τους ζητήθηκε, συμμετείχαν στις δράσεις του προγράμματος. Οι Ελληνικές αρχές επίσης βοήθησαν, όπως για παράδειγμα με τη χειρονομία του Ελληνικού Προξενείου στη Σμύρνη να παρέχει δωρεάν βίζα στους Τούρκους συμμετέχοντες.

Η ΜΟm δεν αντιμετώπισε κανένα πρόβλημα με τις εθνικές αρχές της Ελλάδας και της Τουρκίας κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος. Όμως πρέπει να σημειωθεί πως η εκτεταμένη γραφειοκρατία μερικές φορές μπορεί να προκαλέσει σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίηση παρόμοιων προγραμμάτων που επιχειρούν να ενθαρρύνουν την ανοιχτή και ειλικρινή ανταλλαγή εμπειριών ανάμεσα στις τοπικές κοινότητες των δυο χωρών.

Ε. Άλλα θέματα

1. Δημοσιοποίηση της Ευρωπαϊκής συμμετοχής: Πως διασφαλίστηκε η δημοσιοποίηση της οικονομικής συμμετοχής της Ε.Ε στο πρόγραμμα;

Οι στόχοι και οι δράσεις του προγράμματος δημοσιοποιήθηκαν στα μέσα ενημέρωσης όποτε ήταν εφικτό, ενώ σε κάθε περίπτωση, επισημάνθηκε η χρηματοδοτική υποστήριξη της ΕΕ. Όπως ήταν συμφωνημένο στο Παράρτημα I του συμβολαίου του προγράμματος, δημοσιεύτηκε στο The Monachus Guardian ένα άρθρο για τις κοινές δράσεις της SAD-AFAG και της ΜΟm με την υποστήριξη της ΕΕ. Το πρόγραμμα και οι δράσεις του δημοσιεύτηκαν επίσης στις περιοδικές εκδόσεις της SAD-AFAG και της ΜΟm, ενώ σε 8 περιπτώσεις εμφανίστηκε στον Τουρκικό τύπο και μία φορά στο ιδιωτικό Τουρκικό τηλεοπτικό κανάλι NTV.

2. Η συγκεκριμένη χρηματοδοτική υποστήριξη βοήθησε στην εξασφάλιση νέων πηγών χρηματοδότησης για το πρόγραμμα; Παρακαλώ δώστε λεπτομέρειες.

Μεγαλύτερες πρόσθετες χρηματοδοτήσεις για το πρόγραμμα δεν βρέθηκαν.

3. Βιωσιμότητα: το έργο που έγινε κατά τη διάρκεια του προγράμματος θα συνεχιστεί και μετά το τέλος της υποστήριξης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή; Παρακαλώ δώστε λεπτομέρειες.

Παρόλο που οι προγραμματισμένες δράσεις ολοκληρώθηκαν με το τέλος του προγράμματος, ελπίζουμε πως οι σχέσεις που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος από τους αλιείς και τους κατοίκους των δυο περιοχών θα διατηρηθούν και θα ενδυναμωθούν και μετά το τέλος του. Παράλληλα, οι δυο οργανώσεις αναγνωρίζουν πως αυτές οι καλές προθέσεις χρειάζονται το διευκολυντικό ρόλο της SAD-AFAG και της MOm με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη της επικοινωνίας ανάμεσα στις δυο πλευρές.

4. Προτάσεις.

Και οι δυο οργανώσεις θεωρούν πως η συνέχιση του χρηματοδοτικού αυτού εργαλείου εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι ζωτικής σημασίας για της ΜΚΟ και των δυο χωρών. Ο κοινωνικο-πολιτικός διάλογος ανάμεσα στις δύο χώρες, ο οποίος πρέπει να εμπλουτιστεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας της πλήρους ένταξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εξαρτάται και από τη διαθεσιμότητα των οικονομικών υποστηρικτικών μηχανισμών, παρόμοιων με αυτόν που έκανε δυνατή την επιτυχημένη υλοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος.